

APROPEM-NOS A L'FP

Ester Santandreu Vilajosana

Professora del cicle formatiu de grau mitjà d'Atenció a persones en situació de dependència i Cap de departament de la família professional de Serveis socioculturals i a la comunitat de l'Institut La Ferreria.

...

Al nostre centre curem un grau mitjà d'Atenció a persones en situació de dependència, però estem treballant amb la direcció del centre per a poder oferir un grau superior que consolidi aquesta família professional.

1. Per a què forma aquest cicle formatiu?

Bàsicament, per a atendre i tenir cura en la vida diària de persones i col·lectius amb especials necessitats de salut física, psíquica i social: persones grans, persones discapacitades, malalts crònics i convalescents. Forma a futurs tècnics que tenen cura d'aquelles persones de qualsevol edat (nens, adolescents, adults i ancians), que per raons diverses (accident, malaltia, vellesa, discapacitat, etc.) han perdut parcialment o totalment la seva autonomia i, per tant, passen a viure en situació de dependència.

La formació del cicle es centra en dos eixos fonamentals: la formació assistencial, centrada en l'atenció sanitària, higiènica i els primers auxilis, i la formació en l'acompanyament psicosocial dels diferents col·lectius.

Els tècnics formaran part d'un engranatge on treballaran conjuntament i sota la supervisió general d'altres professionals de l'àmbit sociosanitari ajudant a satisfer necessitats bàsiques dels usuaris com poden ser l'alimentació, la higiene, la mobilització, el vestir, etc.

2. Com explicaries de què es tracta aquesta família professional a qui no la coneixi?

Tots els cicles de la família de Serveis Socioculturals i a la Comunitat centren la seva formació al voltant d'un denominador comú: les persones. I per aquesta raó, és molt important destacar que es formen "persones per a treballar amb persones" i s'insisteix en la importància de generar bones actituds, habilitats socials, etc., imprescindibles per a la bona pràctica amb les persones i col·lectius amb qui es treballarà. Per tant, estem parlant d'una família professional, en la qual l'atenció directa, personal i, sobretot, humana, és la base imprescindible i fonamental.

Al cicle d'Atenció a Persones en Situació de Dependència, la formació va dirigida a atendre les persones que han perdut la seva autonomia. Pel que fa a la resta de cicles de la família, tots ells de grau superior, es capacita l'alumnat per dissenyar, programar, organitzar, desenvolupar i avaluar diferents tipus d'intervencions dirigides a àmbits o col·lectius específics. El cicle d'Animació Sociocultural i Turística es centra en l'àmbit turístic, xarxes associatives culturals, infància i joventut, entre altres. El cicle d'Educació Infantil es centra en els infants del primer cicle d'educació infantil. El d'Integració Social en persones en situació de risc o exclusió social. El de Mediació Comunicativa en persones sordes, sordcegues i amb discapacitat auditiva. I finalment, el de Promoció d'Igualtat de Gènere entre dones i homes.

3. Com és el dia a dia dels estudiants d'aquest cicle?

Al cicle s'imparteixen matèries més teòriques i altres que compaginen teoria amb pràctica i que estan més enfocades al treball d'activitats de tipologia diferent: assistencials, psicosocials, de recolzament, etc. Un exemple és el mòdul d'Atenció i Suport Psicosocial, on el professorat de La Ferreria opta per una metodologia on l'alumnat planifica i porta a terme activitats en els col·lectius de persones amb discapacitat intel·lectual de persones grans. D'aquesta manera, s'assoleixen els objectius del mòdul i, simultàniament, s'afavoreix la presa de contacte amb la realitat que l'alumnat es trobarà en finalitzar el cicle:

la planificació de les diferents actuacions i activitats a realitzar i la relació directa amb les persones usuàries. Un altre exemple és el mòdul de Suport domiciliari, on es forma l'alumnat per tal que sigui competent en cas que hagin de ser contractats en un servei d'atenció domiciliària. Això comporta que el professorat treballi continguts molt pràctics: comprar, rentar, planxar, netejar, gestionar despeses de la de la llar i, el preferit de l'alumnat, cuinar.

Tot l'alumnat ha de cursar les 383 hores de Formació en Centres de Treball (FCT). Consisteix en fer una estada en empreses del sector permetent a l'alumnat prendre el primer contacte amb el món laboral. Les tasques que es realitzen en el nostre cicle poden ser molt diverses degut a l'heterogeneïtat d'empreses del sector (centres residencials de persones grans o que pateixen algun tipus de discapacitat, centres de dia, centres ocupacionals, escoles d'educació especial, serveis de teleassistència, etc.), però sempre estan relacionades amb els diferents mòduls que conformen el cicle.

4. Té bones perspectives de futur aquest cicle?

Aquest cicle ofereix una bona inserció laboral i té unes bones perspectives de futur ja que, malauradament, en la nostra societat sempre hi ha i seguirà havent-hi persones dependents de qualsevol edat. De fet, una gran part de l'alumnat del nostre institut, en finalitzar

el cicle, s'incorpora de seguida a les empreses on ha realitzat les pràctiques o bé en altres empreses del sector.

5. Creus que les empreses valoren l'FP?

Les empreses que col·laboren amb el nostre institut, no només valoren positivament l'FP, sinó el treball de tot el professorat que imparteix classes en el cicle en intentar que el nostre alumnat rebi una formació de màxima qualitat, per tal de donar resposta a la contínua demanda de professionals d'aquest sector del mercat laboral. Per exemple, hi ha empreses que per l'activitat econòmica que desenvolupen no tenen necessitat de cobrir els llocs de treball de persones absents per una baixa mèdica o vacances. En el nostre cas, les empreses han de cobrir immediatament aquell lloc de treball amb els nostres alumnes titulats perquè els usuaris no poden quedar desatesos.

6. Com és la relació del centre amb les empreses amb les que col·laboreu?

Jo mateixa sóc una de les professores que fa 9 anys va posar en marxa el cicle formatiu a La Ferreria i a qui se li va assignar la tasca de cercar empreses on el nostre alumnat hi pogués realitzar les pràctiques. Nou anys després, continuo amb aquesta tasca i he de dir que el balanç ha estat molt positiu i enriquidor a nivell personal i professional. Considero que La Ferreria té una relació molt cordial amb totes les empreses i que aquesta s'ha fidelitzat durant aquests anys.

7. Els cicles formatius actuals estan actualitzats al mercat de treball?

El professorat de cicles fa un gran esforç per actualitzar els cicles formatius a les necessitats del món laboral, tot i que solem anar una mica per darrera d'aquest ja que als instituts no sempre podem disposar de tots els recursos que ens agradaria. No obstant, les estades del professorat a l'empresa o el fet que les mateixes empreses ens brindin l'oportunitat de formar-nos en determinats temes, són de gran ajuda en aquesta actualització.

8. A qui recomanaries estudiar FP?

Se'ns dubte recomanaria l'FP a qualsevol persona - tant adolescent com adulta- que tingui ganes d'accedir a un lloc de treball qualificat en un període curt de temps.

L'FP actual ofereix un gran ventall de cicles que abracen qualsevol sector del món laboral. Per tant, qualsevol persona amb ganes de formar-se i treballar

encaixa perfectament en aquest tipus d'estudis.

Al nostre centre tenim alumnat adolescent i adult amb un nivell d'estudis previ i situació personal/laboral molt divers: PFI, ESO, Batxillerat, titulats en un cicle formatiu de grau mitjà o superior, persones que estan a l'atur i aprofiten aquesta situació per formar-se, persones que tenen un certificat de professionalitat i volen completar un cicle formatiu, persones que treballen en un sector totalment diferent del cicle formatiu al qual estan matriculats, persones que per raons diverses van abandonar els estudis i després de molt de temps (anys, fins i tot!), els reemprenen, etc. El més curiós és que cadascuna d'aquestes casuístiques troba un lloc en la nostra FP.

9. Quins avantatges té l'FP sobre altres estudis?

Destaco diferents avantatges: la seva vessant pràctica, la ràpida habilitació professional dels alumnes per accedir a un treball qualificat i la ràpida inserció laboral, tant pels alumnes que no han treballat mai, com per a aquells que volen promocionar-se laboralment.

10. Què és allò que fa que l'FP sigui interessant i atractiva de cursar?

L'FP són estudis professionalitzadors que poden enriquir molt la trajectòria acadèmica i professional a un alumne. Li aporta noves metodologies d'aprenentatge, un plantejament curricular menys acadèmicista i més professionalitzador, li permet un primer contacte amb el món laboral... i tot això,

pot fer-ho sense haver de renunciar al seu pas universitari. Sens dubte, és un ensenyament cada cop més atractiu per la gran majoria d'alumnes del sistema educatiu.

11. Participeu en activitats internacionals?

El nostre centre ja fa uns anys que ha consolidat el projecte Erasmus mitjançant el qual els nostres alumnes poden cursar part curricular (fase pràctiques en centres de treball) a l'estranger. Sens dubte, és una molt bona oportunitat per oferir als nostres alumnes per tal que millorin el segon idioma que han estudiat, per aprendre noves maneres de treballar en ambients molt diferents i, sobretot, per viure una experiència única i altament enriquidora.

12. Algunes recomanacions a les famílies o joves que dubtin en si estudiar o no formació professional?

El primer que recomanaria a les famílies i als joves que dubtessin és trencar amb els prejudicis que en ple segle XXI la nostra societat encara té al respecte de l'FP. No és només una opció formativa vàlida per aquells estudiants que han tingut dificultats per obtenir el graduat escolar, o per aquells que abandonen el batxillerat. És un itinerari formatiu on hi té cabuda una diversa tipologia d'estudiant. Sobre el que hem sentit moltes vegades que l'alumnat ha d'esforçar-se o estudiar menys respecte altres itineraris formatius, això no només no és cert, sinó que en moltes ocasions genera falses expectatives a l'alumnat que opta per aquesta via fent-los creure que amb un rendiment mínim ja aconseguiran una titulació. Són uns estudis que es fonamenten molt en la vessant pràctica, i que la

dificultat teòrica s'assoleix gradualment.

Tampoc no és cert que siguin una opció formativa que no permet l'accés a estudis universitaris. Tot i que no és la finalitat principal d'aquest tipus d'estudis, permet als alumnes accedir a estudis universitaris a partir d'un grau superior. A títol personal, considero que tots aquests prejudicis desmereixen la feina i esforços que el professorat de cicles dediquem no només a dignificar l'FP, sinó en donar la màxima qualitat d'ensenyament al nostre alumnat.

13. I per acabar...

No som conscients que, a banda de la funció educativa, l'FP realitza una important tasca social permetent reincorporar al sistema educatiu, i posteriorment l'entrada al món laboral, a tot aquell alumnat que per raons diverses (desmotivació, desconfiança en ells mateixos, problemàtiques personals/familiars,...), un dia van abandonar els estudis.

Impartir classes en aquest cicle resulta gratificant alhora que intens, ja que es formen "persones per a treballar amb persones". En realitat, i per acabar, seria més adequat dir que "ens formem", ja que tots, professorat i alumnat, formem part d'aquesta experiència.

Coneixem la família professional...

SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT

CICLES DE GRAU MITJÀ

- Atenció a persones en situació de dependència

CICLES DE GRAU SUPERIOR

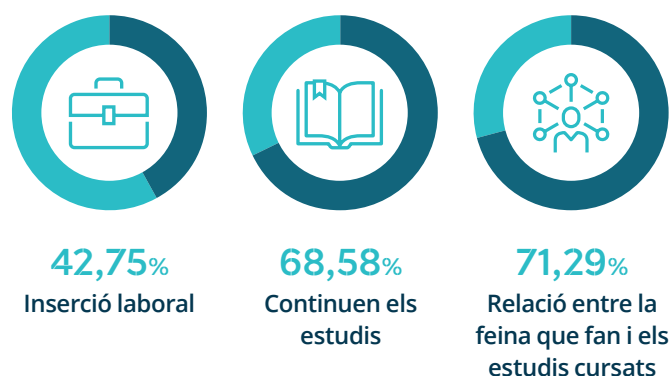
- Animació sociocultural i turística
- Educació infantil
- Integració social
- Mediació comunicativa
- Promoció d'igualtat de gènere

Sortides professionals relacionades amb aquesta família professional

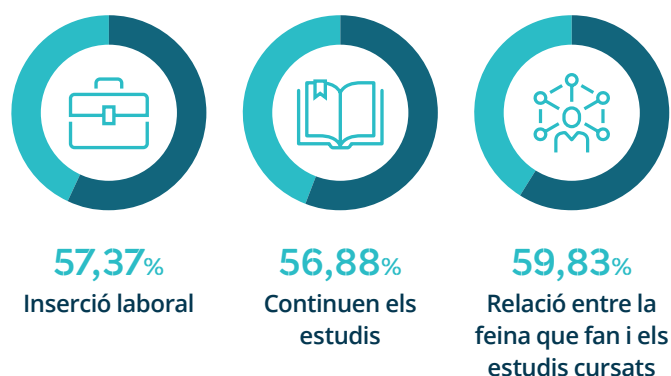
- Assistent de persones en situació de dependència en institucions i/o domicili
- Auxiliar responsable de planta de residències de persones grans i persones amb discapacitat
- Auxiliar d'ajuda a domicili
- Auxiliar d'educació especial
- Teleoperador de teleassistència
- Coordinador i director d'activitats del lleure infantil i juvenil
- Coordinador i director de campaments, d'albergs de joventut, de cases de colònies, de granges escola, d'aules de cases de joventut i d'escoles de natura
- Animador sociocultural
- Dinamitzador comunitari
- Tècnic de serveis culturals
- Tècnic en informació juvenil
- Animador d'hotels, de vetllades i espectacles o d'activitats recreatives a l'aire lliure en complexos turístics
- Educador infantil en el primer cicle d'educació infantil, sota la supervisió d'un mestre
- Educador en institucions i/o en programes específics de treball amb infants de 0 a 6 anys en situació de risc social
- Educador en programes o activitats d'oci i temps lliure infantil: ludoteques, cases de cultura, biblioteques, centres educatius, etc.
- Tècnic de programes de prevenció i inserció social
- Educador d'equipaments residencials de tipus diversos
- Treballador familiar
- Tècnic d'integració social
- Educador d'educació especial
- Monitor de persones amb discapacitat
- Mediator ocupacional i/o laboral
- Mediator comunitari o intercultural
- Monitor de rehabilitació psicosocial
- Promotor d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes
- Tècnic de suport en matèria d'igualtat efectiva de dones i homes
- Agent de desenvolupament de la comunitat sorda
- Tècnic en promoció, atenció i formació a persones sordes
- Agent dinamitzador de la comunitat sordcega
- Mediator de persones sordcegues
- Assistent de persones sordcegues

INSERCIÓ LABORAL I ALTRES DADES RELACIONADES AMB ELS ESTUDIS DE LA FAMÍLIA SERVEIS SOCIOCULTURALS I A LA COMUNITAT

CICLES FORMATIUS DE GRAU MITJÀ

CICLES FORMATIUS DE GRAU SUPERIOR

(Dades extretes del document: "Inserció Laboral dels Ensenyaments Professionals 2018", del Departament d'Educació i el Consell General de les Cambres de Comerç, Indústria i Navegació de Catalunya).

Notícies sobre FP (racó de lectura)

- <https://bit.ly/37DoK9o>
- <https://bit.ly/2Ojkowv>
- <https://bit.ly/34jLh9e>
- <https://bit.ly/35xk0jN>
- <https://bit.ly/2QYp10R>
- <https://bit.ly/2OljbVv>
- <https://bit.ly/35Bizkc>
- <https://bit.ly/2OkLdjH>
- <https://bit.ly/2OH3OH3>